

УДК 316.462

Таран В.О.¹

¹ проф. НУ «Запорізька політехніка»

ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМ ЯК ПРИНЦИП ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодення державної служби та державного управління потребує постановки на національному рівні питання про необхідність людиноцентричного підходу до розробки нової парадигми управлінської теорії та практики. Її результатами має стати не лише вдосконалення ефективності й результативності як діяльності державних службовців, так і функціонування органів державної влади, а й обов'язкове поліпшення якісних показників життєдіяльності пересічних українців.

Перехід від управління персоналом до управління людськими ресурсами у сфері державного управління й у системі державної служби полягає у впровадженні в широкий управлінський обіг нової людиноцентричної парадигми, у якій людські ресурси мають осмислюватися як людські можливості, управління людськими ресурсами – як управління людськими можливостями і, відповідно, оцінювання людських ресурсів – як оцінювання людських можливостей.

У зв'язку з цим відмова від системоцентричного до людиноцентричного підходу в державному управлінні обумовлюється тим, що нині управління суспільними процесами потребує обов'язкового звернення до індивідуального світу особистості державного службовця, у якому зміст суспільних процесів розкривається в особистісному індивідуально-

неповторному сенсі. Саме тому визнання людської гідності та поваги до особистості кожного підлеглого службовця має стати основою ефективної міжособистісної взаємодії у форматі «суб'єкт управління – об'єкт управління» у процесі управління людськими ресурсами на державній службі в Україні [2].

Як зазначає В.Кремень, людиноцентризм— це філософія гуманістично орієнтованої політики і практики державотворення. Вона повинна бути спрямована на подолання внутрішньої порожнечі, фактичної руйнації свідомості та світогляду. Розвиток і втілення в практику життя філософії людиноцентризму є однією з головних умов формування і становлення української соціальної держави. Система принципів розвитку соціальної держави передбачає, що головною цінністю в її концепції виступає людина, її розвиток, самореалізація. Можна стверджувати, що соціальна держава діє для і заради людей, і саме люди відтворюють її основні принципи і ідеї [1].

Запровадження людиноцентричного підходу у сфері вітчизняного державного управління та в системі державної служби пов'язані із низкою факторів і передумов.

Модернізація функціонування Української держави та наближення державної машини до громадян (а не навпаки). Сучасна українська реальність є наочним свідченням довготривалих системних потрясінь, причиною яких є управлінська криза. Її головним наслідком став деструктивний процес порушення зв'язків людини із соціальним світом, характерними ознаками якого є: втрата державою керованості суспільними справами і процесами; неефективне використання грошей платників податків; зниження якості надаваних населенню державних послуг і, як результат, зниження довіри громадян не лише до органів державної влади, а й до держави, в цілому; посилення бюрократизму та корупції у діяльності органів державної влади; прояви дисфункціональності в управлінні; підміна професіоналізму управлінських кадрів політичною лояльністю, ухидництвом, підлабузництвом тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кремень В. Філософія людиноцентризму як теоретична складова національної ідеї // Дзеркало тижня. – 2005. - №31.
2. Пашко Л.А. Актуалізація людського чинника у сфері державного управління як запорука результативності взаємодії у форматі «державна – громадянське суспільство» // Громадські організації та органи державного управління: питання взаємодії / за заг. ред. Нижник Н.Р. та Олуйка В.М. – Вид. 2-е, розшир. та доп. – Черкаси : вид-во Чабаненко, 2009. – С. 117–135.